

PSICOPEDAGOGIA

¿Què compren aquesta paraula? ¿Per què pot servir?

Notes dedicades a aquells per als que no està clar aquest concepte.

Es tracta d'utilitzar els coneixements que ens dona la psicologia per millorar la pedagogia. Senzillament.

La pedagogia (composició de dues rels gregues, que signifiquen: "dirigir-se als nens") s'ha convertit en una ciència en el segle XX. Abans no era més que una tècnica (¡s'ha de fer d'aquesta manera, no d'aquesta altra!) que es transmetia del mestre a l'alumne com la manera de tallar els esclops o de fer el pa.

Apart d'un coneixement perfecte del contingut, ensenyar exigeix dues competències:

- una respecte a la disciplina ensenyada: "¿sota quina forma, per quins mitjans, amb quins exemples, amb quines estratègies la lliçó serà més assimilable?". És la didàctica. Existeix una didàctica particular per cada disciplina.
- L'altra respecte a l'aproximació de l'alumne: "¿Com fer-li-ho comprendre? ¿Què és el que li posa problemes? ¿Com puc ajudar-lo?". És la pedagogia. Cada alumne reclama una aproximació pedagògica particular. Felixment, hi ha característiques comunes.

És precisament en aquesta voluntat de comprendre l'alumne que la rel "psico" pren tot el seu sentit. ¡Atenció! No es tracta de "psico" investigable, clínica o relacional: deixem als especialistes aquests temes. No, es tracta simplement de dades experimentalment mesurables concernents a l'intel·lecte, la concentració, la memòria, l'atenció, l'alternança tensió – distensió, etc.

¿En què ens permeten aquests coneixements millorar la nostra acció pedagògica?

Comprendre el comportament d'un alumne que intenta apropiarse d'un saber no és cosa fàcil.

Ell mateix no és capaç, sovint, de determinar l'element que li posa obstacles al seu aprenentatge. Així doncs, en el domini sensori-motriu, tinc la costum de definir l'acció pedagògica com "la identificació de les dificultats trobades per l'alumne, per ajudar-lo a superar-les".

És important saber aïllar ràpidament la dificultat per evitar que es perllongui la situació de fracàs.

Saber identificar una baixada de l'atenció entre els alumnes, és algunes vegades molt oportú: en comptes d'insistir inútilment sobre el subjecte que encalla, es crea un petit instant de distensió en comú que sol ser molt benvingut i permet la recuperació. Quan sabem que la capacitat de concentració d'un alumne no sobrepassa alguns minuts, és indispensable saber alternar els moments de treball i de recuperació. Aquesta oscil·lació és natural i cadascun de nosaltres sap bé que si la informació pertinent (de fet, ¿què és el que proporciona una informació pertinent?) "cau" en el bon moment, es revela utilitzable i útil. Si no ...

La construcció del saber, segons l'expressió de Jean Piaget, passa per un cert nombre d'etapes. Aquest camí és seqüencial, és a dir, que les operacions es desenrotllen una després de l'altra, i no simultàniament. Tothom sap que no és pot escoltar i reflexionar al mateix temps. Malgrat tot, ¡rars són els interlocutors que us deixen el temps suficient per assimilar les informacions que acaben de donar-vos, abans de clavar-nos-en altres!

Comprendre els fenòmens, les operacions i les manifestacions de l'esperit humà en el procés de l'aprenentatge: heus ací el que "Psico" permet a "Peda"

Gérard Le Roy